

Adolescencja, problemy i pomoc psychologiczna - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Adolescencja, problemy i pomoc psychologiczna
Kod przedmiotu	14.4-WP-PSChM-APIPP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Psychologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	7
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Występuje w specjalnościach	Psychologia edukacyjna i wychowawcza
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Anna Mróz

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest poszerzenie wiedzy na temat okresu adolescencji, potrzeb rozwojowych i specyficznych problemów typowych dla tego okresu rozwoju człowieka oraz możliwości udzielania pomocy psychologicznej ukierunkowanej na rozwój jednostki.

Wymagania wstępne

Student posiada wiedzę o normie i zaburzeniach w zakresie procesów rozwoju człowieka w cyklu życia.

Wymagania formalne: wiedza z przedmiotów: Psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia, Psychopatologia rozwoju.

Zakres tematyczny

Wykład:

1. Wczesna i późna adolescencja - charakterystyka tendencji rozwojowych specyficznych dla każdego okresu. Różnice w zakresie kompetencji i potrzeb rozwojowych u młodszych i starszych adolescentów.
2. Charakterystyka typowych zadań i tendencji rozwojowych związanych z formowaniem tożsamości w okresie adolescencji w różnych ujęciach teoretycznych (klasycznych i współczesnych)
3. Indywidualne aspekty i uwarunkowania rozwoju młodzieży. Różnice indywidualne istotne dla rozwoju w okresie adolescencji.

Ćwiczenia:

1. Najczęściej spotykane problemy okresu adolescencji z uwzględnieniem kontekstu środowiska rodzinnego, szkolnego, rówieśniczego, a także nowych wyzwań związanych z postępem technologicznym.
2. Problemy i zakłócenia w procesie formowania tożsamości oraz ich rozwojowe konsekwencje: kryzys tożsamości , depresje młodzieńcze i próby samobójcze, zaburzenia odżywiania.
3. Specyfika formowania tożsamości u adolescentów ze specjalnymi potrzebami.
4. Zaburzenia występujące w okresie adolescencji i ich uwarunkowania: zaburzenia zachowania, zaburzenia lękowe, zaburzenia depresyjne.
5. Pomoc psychologiczna ukierunkowana na wspieranie realizacji zadań rozwojowych okresu adolescencji.

Metody kształcenia

Wykład: Wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny.

Ćwiczenia: dyskusja, metoda przypadków, metoda projektów.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować w pogłębiony sposób okres adolescencji pod względem prawidłowości, a także typowych dla tego okresu problemów i zaburzeń. Student m zaawansowaną wiedzę na temat uwarunkowań nastolatka w środowisku szkolnym zarówno w kontekście jego funkcjonowania poznawczo-edukacyjnego jak i społeczno-interpersonalnego (F.1.W.5). Rozumie rolę wspierania adolescenta w zakresie wspomagania jego kompetencji społecznych i komunikacyjnych oraz w pogłębiony sposób wyjaśnia sposoby rozwijania jego zdolności samoregulacyjnych i emocjonalnych oraz rozumie konieczność i zasadny wspierania nastolatków w radzeniu sobie z problemami wieku dorastania (F.2.W.5)	• K_W05 • K_W09	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • projekt	• Wykład • Ćwiczenia
Student uwzględnia zasady etyki zawodowej w projektowaniu pomocy psychologicznej dla osób w okresie adolescencji. student jest gotów do nawiązywania skutecznego dialogu z nastolatkiem, jego rodzicami i nauczycielami w zakresie jego rozwoju, rozwijania potencjału i radzenia sobie z trudnościami (F.1.K.1.)	• K_K03 • K_K05	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia
student dokonuje pogłębionej analizy problemów typowych dla okresu adolescencji i dobiera adekwatne metody pomocy psychologicznej. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy nastolatków i innowacyjnie wykonywać zadania związane z pomocą w im w przewyższaniu trudności i deficytów (F.1.U.3.). Student potrafi wspierać uczniów w procesie ich dorastania (F.2.U.4.) oraz prowadzić działania profilaktyczne ukierunkowane na promowanie zdrowego stylu życia, budowanie odporności psychicznej, zapobieganie agresji, dyskryminacji, zachowaniom ryzykownym i uzależnieniom (F.2.U.5)	• K_U01 • K_U04	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • projekt	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ocena z wykładów jest oceną z egzaminu pisemnego: dwa pytania otwarte. Ocenę oblicza się na podstawie punktów uzyskanych z egzaminu, które są przeliczane na stopnie wg. skali:

94-100% = 5,0; 85-93% = 4,5; 76-84% = 4,0; 68- 75% = 3,5; 60-67% = 3,0; 0-59% = 2,0.

Ocena z ćwiczeń jest oceną z przygotowania projektu, modyfikowaną udziałem w dyskusji (możliwość podwyższenia oceny o 1 stopień). Temat każdego indywidualnego projektu wypracowany jest podczas dyskusji na pierwszym spotkaniu. Po przygotowaniu każdy projekt jest prezentowany podczas zajęć i podlega dyskusji w grupie.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią ocen z wykładu i ćwiczeń

Literatura podstawowa

- Brzezińska, A. (2006). Dzieciństwo i dorastanie: korzenie tożsamości osobistej i społecznej. W: A. W. Brzezińska, A. Hulewska, J. Słomska (red.), Edukacja regionalna (s. 47-77). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Brzezińska A., Tożsamość u progu dorosłości. Poznań 2017.
- Kendall P.C. - Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji., Gdańsk 2004.
- Radziwiłłowicz W., Depresja u dzieci i młodzieży: analiza systemu rodzinnego - ujęcie kliniczne, Kraków 2010
- Radziwiłłowicz W., Sumiła A. (red.), Psychopatologia okresu dorastania: wybrane zagadnienia, Kraków 2006
- Oleszkowicz A., Senejko A. Psychologia dorastania, Warszawa, 2017

Literatura uzupełniająca

- Gaś Z., Pomoc psychologiczna młodzieży, Warszawa 1995
- Popielarska A, Popielarska M., Psychiatria wieku rozwojowego, Warszawa 2000.
- Oleszkowicz A. Bunt młodzieńczy: uwarunkowania, formy, skutki. Warszawa, 2006
- Siegel D. (2015), Brainstorm: The Power and Purpose of the Teenage Brain. Publisher: Tarcher/ Putnam.

Uwagi

